

2024/2025

Informatiebulletin 2

CLD

"Vertrouwen in jongeren en dus in de toekomst"

gymnasium • atheneum • havo • mavo • beroepsgericht onderwijs (vmbo-gl/kbl/bbl)

In deze uitgave kun je o.a. lezen:

De Wegwijzer 2024	3
Verslag T&T-excursie VR-project	4
De debatclub in actie	5
Excursie 2-havo	6
Technasiumopdrachtgever aan het woord	7
Innovatief met appelpulp	8
Update van de Meesterproef	9
Monsters en Mythische wezens	10
Inzet stewards	11
Nieuws van de Gebedsgroep	12

Colofon

Het CLD biedt opleidingen op vmbo-, mavo-, havo-, atheneum- en gymnasium-niveau. Vormend en vernieuwend onderwijs, waarbij vertrouwen en verantwoordelijkheid centraal staan.

Het informatiebulletin is een schoolbreed magazine. Het verschijnt driemaal per jaar in een oplage van 3.500. In dit magazine worden ontwikkelingen en achtergronden op het gebied van onderwijs bij het CLD beschreven. Een selectie van aankondigingen en verslagen van activiteiten vanuit de verschillende locaties worden opgenomen evenals mededelingen of informatie vanuit het bestuursbureau van SCO Delft e.o. Ouders van onze leerlingen krijgen het informatiebulletin per post toegezonden. Voor belangstellenden is het blad op aanvraag verkrijgbaar. De digitale publicatie is beschikbaar via de website van het CLD.

Eindredacteur: Monique Radder
Druk: Drukkerij Van de Sande
Vormgeving: Lisette Zegwaard

Publicatiedatum: januari 2025

Contact

Monique Radder
Beleidsadviseur pr en communicatie
T 015 2154884
M 06 55153859
E m.radder@scodelft.nl

Overname van tekst en/of beeld mag alleen met toestemming van de eindredacteur en onder vermelding van de bron.

Christelijk Lyceum Delft

E info@chrlyceumdelft.nl
I www.chrlyceumdelft.nl

Locatie Molenhuispad - havo/vwo

Molenhuispad 1, 2614 GE Delft
T 015 268 43 30

Locatie Hof van Delft - mavo/havo

Obrechtstraat 48, 2625 XN Delft
T 015 268 43 70

Locatie sc Delfland - vmbo-gl/kbl/bbl

Van Bleyswijkstraat 72, 2613 RT Delft
T 015 200 00 14

Het CLD maakt deel uit van de Stichting Christelijk Onderwijs Delft e.o. (SCO Delft e.o.). De stichting bestuurt zeven basisscholen en één school voor voortgezet onderwijs: het CLD. Zie voor meer informatie www.scodelft.nl.

Locatie Molenhuispad

Havo P: een jaar verder

Vorig jaar zijn we gestart met de pilot van Havo P. De leerlingen die vorig jaar gestart zijn met Havo P doen dit jaar eindexamen. Havo P kent geen Centraal Examen, de leerlingen sluiten het vak na toetsweek 3 af.

Koen van Duijn en Kim Heijstek, docenten Havo P

5-havo is met 5 leerlingen verdergegaan. Zij hebben onlangs in het verpleeghuis De Bieslandhof een gezellige middag met activiteiten georganiseerd voor eenzame ouderen die nog thuis wonen. Met een tafel vol lekkers en teken- en bloemschikactiviteiten hebben zij de 12 aanwezige ouderen een onvergetelijke middag bezorgd. Op dit moment werken de leerlingen aan hun eindopdracht voor het examen. Hiervoor moeten zij, in overleg met een zelfgekozen opdrachtgever, een eigen onderzoeksopdracht uitvoeren.

4-havo is met 17 leerlingen verdergegaan. Een flinke groei van het vak ten opzichte van het afgelopen jaar. Voor het Reinier de Graaf Gasthuis hebben zij informatiemateriaal ontwikkeld voor verschillende doelgroepen over een behandeling met een bucky of CT-scan. Het ziekenhuispersoneel van de

afdeling radiologie was aanwezig om te horen wat onze leerlingen hadden bedacht. Op dit moment zijn deze leerlingen bezig om voor het Delft Fringe Festival te onderzoeken hoe zij meer jongeren kunnen enthousiasmeren voor het festival en op welke manier de online beleving van het festival verbeterd kan worden.

We zien dat leerlingen door te reflecteren op hun eigen rol binnen het groepswerk leren over hun eigen kwaliteiten en ontwikkelpunten. De leerlingen van 5-havo hebben ten opzichte van vorig jaar (deels onbewust) grote stappen gemaakt als het gaat om projectmatig werken, zowel individueel als in een groep. We blijven Havo P daarom als een goede opmaat zien richting het hbo. We hopen deze groei ook met de huidige 4-havolichting te bereiken.

Waar we tegenaan lopen is dat er veel zelfstandigheid van de leerlingen verwacht wordt. Dat zij zelf de opdracht eigen maken en in groepsverband het proces vormgeven. Assertiviteit en zelfstandigheid zijn thema's waar wij als docenten en vormgevers van de opdrachten nog een betere balans in willen vinden.

In memoriam:

Theo van Vliet
1972 - 2024

Theo was de vaste vormgever van het CLD-informatiebulletin. Hij was betrokken bij de vernieuwingstrajecten van diverse huisstijlen en heeft talloze huisstijldragers ontworpen voor het CLD en voor SCO Delft e.o.

We kijken terug op een jarenlange, prettige samenwerking. Theo was enthousiast, hartelijk en altijd bereid mee te denken. Onze wensen wist hij te vertalen naar creatieve, passende en aansprekende ontwerpen. De waardering voor zijn inzet en vakkundigheid is groot. Het voelt onwonderlijk hem te moeten missen.

Onze gedachten gaan uit naar zijn familie; we wensen zijn dierbaren veel sterkte en kracht.

Locatie sc Delfland

De Wegwijzer 2024

Sc Delfland is een beroepsopleidende school waarbij al op vroege leeftijd van de leerlingen wordt gevraagd om een profielkeuze te maken. Een profiel is een breed opleidingsprogramma waarin je examen doet en waarmee je door kunt stromen naar een mbo-opleiding. Eigenlijk wordt aan de nog zeer jonge leerlingen gevraagd om heel serieus na te denken over het maken van een grove beroepskeuze. En dat is best een lastige keuze.

Gerrit Kühne, *locatiemanager*

De school heeft allerlei onderdelen in het onderwijs gebouwd om de leerlingen een goede en verantwoorde keuze te laten maken. In klas 1 en klas 2 wordt bijvoorbeeld een PPO (Praktische Profiel Oriëntatie)-programma gedraaid waarbij de leerlingen de praktijklessen volgen in de bovenbouw-opleidingen, de profielen.

Binnen sc Delfland kunnen de leerlingen kiezen voor de volgende profielen:

- Produceren, Installeren en Energie (P.I.E.)

- Zorg en Welzijn (Z&W)
- Economie en Ondernemen (E&O)
- Horeca, Bakkerij en Recreatie (H.B.R.)

Tijdens de PPO-lessen krijgen de leerlingen een goede indruk van de verschillende opleidingen en de beroepsmogelijkheden. Op basis van alle voorlichtingen, eigen interesse en het PPO-programma maken de leerlingen aan het einde van klas 2 een definitieve profielkeuze.

Eénmaal per jaar wordt een zeer groot voorlichtingsevenement georganiseerd onder de naam De Wegwijzer. Alle leerlingen van leerjaar 2, 3 en 4 komen naar De Wegwijzer. De leerlingen van klas 2 bezoeken samen met hun ouders voorlichtingsrondes van drie profielen waarbij uitgelegd wordt wat de mogelijkheden zijn van de opleiding, welke beroepen gekozen kunnen worden en welke vervolgoopleidingen er zijn binnen het mbo. De leerlingen van klas 2 kiezen aan het einde van het tweede leerjaar een opleidingsprofiel waarvoor ze examen doen tijdens het derde en vierde leerjaar.

Leerlingen van leerjaar 3 en 4, maar ook van

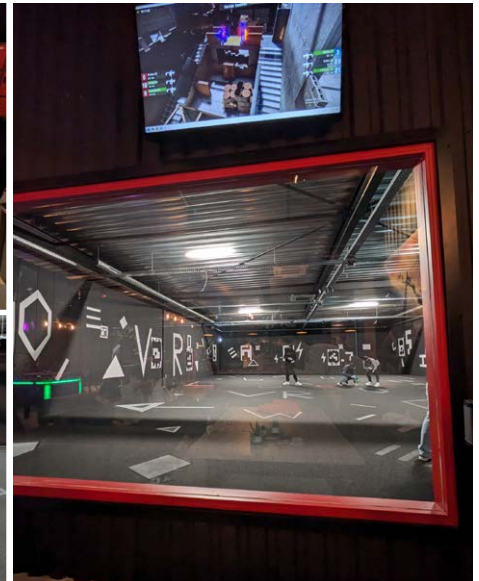
leerjaar 2, bezoeken tijdens De Wegwijzer de voorlichtingsmarkt van de mbo-opleidingen. Alle mogelijke mbo-opleidingen uit de regio zijn uitgenodigd om voorlichting te geven over de verschillende mogelijkheden.

Dit jaar was het een drukte van jewelste. Zo'n 300 leerlingen bezochten het evenement. Ouders, leerlingen en personeel kijken terug op een geslaagde opleidingsmarkt.

Locatie Hof van Delft

Verslag T&T-excursie VR-project

Voor het vak **Technologie en Toepassing (T&T)** zijn we met klas 3 begonnen met een **Virtual Reality (VR)-project** waarbij de leerlingen een eigen 3D-omgeving moeten gaan ontwerpen.

Marjolein Prosman, docent Technologie en Toepassing

Om aan hen laten zien wat mogelijk is met VR, zijn we met de klas naar het bedrijf VR Lightning in Delfgauw geweest, waar de leer-

lingen kennis konden maken met VR.

Ze mochten het uiteraard ook zelf ervaren door in teams tegen elkaar te spelen in een speciale ruimte, die door de VR-brillen werd omgetoverd tot een doolhof, parkeerplaats, bouwterrein of bos.

Het was zeer boeiend om te zien hoe de leerlingen door de VR-bril echt het idee kregen dat ze in die omgeving waren en gingen slui-

pen, verstoppert of een trap op- en afdalen, terwijl er in de ruimte zelf niks te zien was.

Ze hebben een goed beeld gekregen van wat er allemaal mogelijk is om te ontwerpen voor hun eigen 3D-spel. Het is de bedoeling dat toekomstige leerlingen de 3D-spellen gaan uitproberen tijdens de Open Dag in januari.

Locatie Hof van Delft Gastlessen 'Ondernemen'

Voor het keuzedeel **Ondernemen** heeft de afgelopen periode een aantal ondernemers de weg naar het CLD gevonden. **Ray Vis, eigenaar van de Museum Hotel Group Delft, heeft een inkijkje gegeven in het dagelijkse leven van een ondernemer.**

Colin Çelik, docent Economie en Ondernemen

Aan de hand van een aantal anekdotes heeft hij de leerlingen in laten zien dat niet iedere dag hetzelfde is. Dat het niet alleen rondrijden is in je droomauto of de hele dag mensen aan het werk zetten, maar dat het keihard werken is. Wat de leerlingen hebben

meegenomen is dat het ondernemerschap grotendeels een passie moet zijn voor daar waar je met je onderneming actief in bent.

Daley de Meij (Bounce Valley Group Delft) is met de leerlingen in verschillende denktanks aan de slag gegaan om ze mee te laten denken over verschillende innovaties. Hoe blijven we relevant voor de toekomst? De leerlingen gingen hier volledig in op en dit heeft verrassend veel goede ideeën opgeleverd. Ten tijde van het schrijven van dit stuk zijn we nog bezig om een aantal andere ondernemers uit te nodigen om een gastcollege te verzorgen voor de huidige groep. De leerlingen zijn ook zelf op zoek geweest

naar collega's of concurrenten. Ze hebben bestaande ondernemers geïnterviewd, het liefst in dezelfde branche als waar zij mogelijk ooit hun onderneming in starten. Een bijzonder geslaagde opdracht voor alle betrokkenen. Hierdoor worden tijdens de les veel verbanden gelegd tussen de theorie en de praktijk. De leerlingen leven hier steeds meer in op. Hoe mooi zou het zijn als ze in de toekomst zelf een gastles kunnen geven over de onderneming die zij mogelijk zijn gestart.

Bent of kent u een ondernemer en lijkt het u leuk om een gastles te verzorgen? Neem dan contact met mij op via c.celik@chryceumdelft.nl.

Locatie Molenhuispad

De debatclub in actie

De afgelopen maanden zijn de bovenbouwleerlingen van de CLD-debatclub twee keer op pad geweest om te strijden tegen andere sprekers.

Ellen Dekker, docent Nederlands

De eerste activiteit was het NK-debatteren in Haarlem. Op deze dag debatteren leerlingen van verschillende scholen tegen elkaar, over twee voorbereide stellingen en één improvisatiestelling. Slechts tien minuten voor het debat hoort het team of ze voor of tegen de stelling zijn. Het gaat daarbij om stellingen als 'Nederland moet 4% van het bbp uitgeven aan Defensie'. Best pittig dus! Na elk debat krijgen de leerlingen mooie feed-

back van de jury. We gaan naar huis zonder winst, maar met een heleboel kennis in onze rugzak.

Deze kennis kunnen we goed gebruiken bij de tweede activiteit: het Max Havelaar Toesprakentoernooi. Op de universiteit van Leiden mogen de deelnemers in de ochtend workshops volgen op het gebied van communicatie en speeches. Deze kennis wordt in de middag meteen in de praktijk gebracht, wanneer de leerlingen in slechts anderhalf uur een speech moeten schrijven over nepnieuws. Niet alleen moeten ze in deze speech een concreet probleem en een concrete oplossing verwerken, ze moeten ook verwijzen naar een speech van Multatuli.

Het lukt onze leerlingen bijzonder goed en het leidt ertoe dat Joost uit vwo-4 in de finale als tweede publieksfavoriet uit de bus komt! We hopen volgend jaar natuurlijk voor de winst te gaan.

Zit je op het Molenhuispad en lijkt het je ook leuk om mee te strijden op spreekwedstrijden en debattoernooien? Wil je meer leren over hoe je goed spreekt? Of wil je meer inzicht krijgen in de trucs die sprekers gebruiken om mensen te overtuigen? Meld je dan aan voor de debatclub via debatclub@chrlyceumdelft.nl.

Locatie Hof van Delft

Lesjesmiddagen

In november hebben we vier lesjesmiddagen georganiseerd waarvoor leerlingen van groep 8 zich konden aanmelden.

Tim van Haeften, teamleider onderbouw mavo 1-2, havo 1-2-3

Op deze middagen konden leerlingen van groep 7 en 8 een les volgen zoals deze ook volgend jaar door een docent van de locatie Hof van Delft gegeven zou kunnen worden. Voor ouders was er een informatieve presentatie over de

locatie en was er ruimte voor vragen en dialoog over de overstap naar het voortgezet onderwijs. Deze overstap is toch altijd wel een beetje spannend. Afsluitend was er een rondleiding door de school. Dit alles werd grotendeels begeleid door onze brugklasleerlingen die net als de bezoekende leerlingen van de basisschool nog geen jaar geleden

op precies hetzelfde punt stonden: het maken van een nieuwe schoolkeuze!

In de periode na de kerstvakantie zullen er nog 'school in bedrijf'-middagen volgen en natuurlijk het Open Huis waar onze brugklasleerlingen weer een grote rol gaan spelen.

Locatie Hof van Delft Excursie 2-havo

Het leren van een nieuwe taal doe je niet alleen op school in de klas en thuis achter je bureau. Vooral wanneer je deze taal wilt leren spreken, is er geen betere manier dan in het land op excursie te gaan en je te mengen onder de plaatselijke bevolking.

Tim van Haeften, *teamleider onderbouw mavo 1-2, havo 1-2-3*

Op donderdag 28 november gingen de leerlingen uit 2-havo van de locatie Hof van Delft naar Aken om daar met opdrachten op de kerstmarkt aan de slag te gaan. Hoe bestel je in het Duits een broodje worst of hoe koop je een souvenir voor je opa en oma voor kerst?

Een ontzettend leuke en leerzame dag die in samenwerking met de locatie Molenhuispad tot stand gekomen is.

Locatie Molenhuispad Bouwstenen voor taalbeleid op het Molenhuispad

Op het CLD Molenhuispad zijn we op diverse niveaus bezig met taal. Sinds vorig jaar geven we lessen Taal Centraal zodat leerlingen in de onder- en bovenbouw meer lezen, zich leren uitdrukken over diverse teksten en ze zo hun taalvaardigheid verbeteren. Deze praktische lessen zijn een logisch voortvloeiend uit het te vormen taalbeleid.

Gerlinde Droogendijk, *docent Nederlands*
Astrid van Winden, *docent Nederlands*

Dit schooljaar stelt de werkgroep Taal zich ten doel om een gezamenlijk en goed doordacht taalbeleid te definiëren. Naast het lezen van allerlei vakliteratuur gaan we ook met diverse groepen binnen school in gesprek. Leerlingen in vwo-5 waren zeker

bereid om mee te denken en te praten tijdens een interview.

Een van de leerlingen verwoordt treffend een antwoord op de vraag of ze het gevoel hebben dat ze goed worden voorbereid op een vervolgopleiding: "Ik denk dat een vervolgstudie ingewikkelder wordt dan nu. Ik merk nu al verschil met de vraagstelling van toetsen van vwo-5 in vergelijking met vwo-4 vorig jaar. Het is een stuk begrijpend lezen."

Tegelijkertijd vinden leerlingen de aandacht voor al dat lezen overdreven. "Ik snap dat het nodig is, maar ik heb dat niet echt nodig bij bijvoorbeeld biologie of aardrijkskunde." De leerlingen vermoeden wel dat ze goed moeten kunnen lezen bij hun vervolgopleiding. "Maar ja, je hebt het natuurlijk wel nodig

om teksten te begrijpen en je gaat later bij je vervolgopleiding wel langere teksten hebben."

De observaties van onze leerlingen zijn behoorlijk representatief en terug te zien in de twee landelijke trends waarin de scepsis groeit over de ouderwetse manier van leesonderwijs die vooral zou draaien om het aanleren van 'trucjes'. De andere trend is zichtbaar in het groeiend aantal docenten dat het taalbewustzijn van hun leerlingen wil verhogen en daarom in de taalles vooral aandacht besteedt aan betekenisvol lezen. En daar investeren we op het Molenhuispad ook graag in!

Locatie Molenhuispad

Technasiumopdrachtgever aan het woord

Mijn naam is Micha van Vliet en ik werk als ingenieur sterkteberekeningen bij Allseas in Delft. Allseas is een bedrijf dat als een soort aannemer op zee allerlei werkzaamheden uitvoert, zoals het leggen van pijpleidingen op de zeebodem, het verwijderen van oude boorplatformen, en het installeren van transformatorstations voor windmolenparken. Bij het werken op zee komen we overal plastic afval tegen; om een steentje bij te dragen aan het milieu ontwikkelen we ook systemen die plastic verwijderen uit het water.

Micha van Vliet, ingenieur sterkteberekeningen Allseas

Eerder dit jaar heb ik met een vriend, die vrijwilliger is bij Engineers without Borders, de docent O&O van mijn dochter benaderd voor een project over het ontwerp van bouwstenen van gerecycled plastic. Daar heeft een groep leerlingen uit 4-vwo waardevolle input gegeven; het was een uitdagende opdracht die met volle inzet werd aangepakt. We waren allemaal verbaasd hoeveel goede ideeën eruit kwamen.

Vervolgens werd ik voor de zomervakantie gebeld door mijn dochters O&O-docent, Hilline van Bruggen, met de vraag of Allseas een opdracht kon aanleveren en begeleiden met het thema 'oceaan', voor zo'n 70 leerlingen in 2-vwo. Ik was direct enthousiast en

ben gaan rondvragen bij mijn collega's. Mijn afdeling houdt zich bezig met het verwijderen en installeren van offshore platforms, maar daar was niet zo snel een geschikte opdracht voorhanden. Ik kwam terecht bij Jeroen Breukels, manager Research & Development. Hij had al een opdracht uitstaan bij TU-studenten voor het ontwerpen van een systeem om plastic te verwijderen uit een rivier in Kuala Lumpur. We waren erg benieuwd of 2-vwo-leerlingen nóg creatiever zouden zijn.

De docenten hebben een projectboekje gemaakt aan de hand van de informatie die wij hebben aangeleverd. In september ging het project van start: de leerlingen gingen zich oriënteren en kregen vervolgens een kick-off presentatie van Jeroen in de aula.

Allseas heeft al een aantal systemen ontwikkeld, die in Rotterdam en Antwerpen plastic opvangen in de rivier. Deze werken goed, maar de hoeveelheid plastic in deze wateren is beperkt. De Klang-rivier in Kuala Lumpur is een van de meest vervuilde rivieren ter wereld, waardoor er een enorme hoeveelheid plastic in zee terechtkomt. Nu Allseas daar ook een kantoor heeft, is het idee ontstaan om dat probleem aan te pakken voordat het plastic de oceaan bereikt. Om zoveel mogelijk nieuwe ideeën te genereren is hiervoor een opdracht gemaakt voor TU-studenten, en nu dus ook voor het technasium.

Een paar weken na de kick-off werden Jeroen en ik uitgenodigd op school voor de tussenpresentatie van de concepten. Beiden kregen we van een aantal groepjes te zien wat voor oplossingen de leerlingen in gedachten hadden. Eerst werden prachtige posters gepresenteerd over het vooronderzoek, met het programma van eisen en verschillende reeds bestaande systemen. Ieder groepje had een aantal conceptontwerpen gemaakt voor een systeem om tot 1 meter onder het wateroppervlak het plastic af te vangen en te verwijderen uit de rivier. De meest uiteenlopende 'out-of-the-box'-ideeën werden ons gepresenteerd: van drone tot vissersboot, van bubble-kanon tot stofzuiger. In de conceptfase is het juist van belang heel breed te denken en daarna te evalueren wat de voor- en nadelen zijn. We gaven feedback over de haalbaarheid, effectiviteit en efficiency van de concepten.

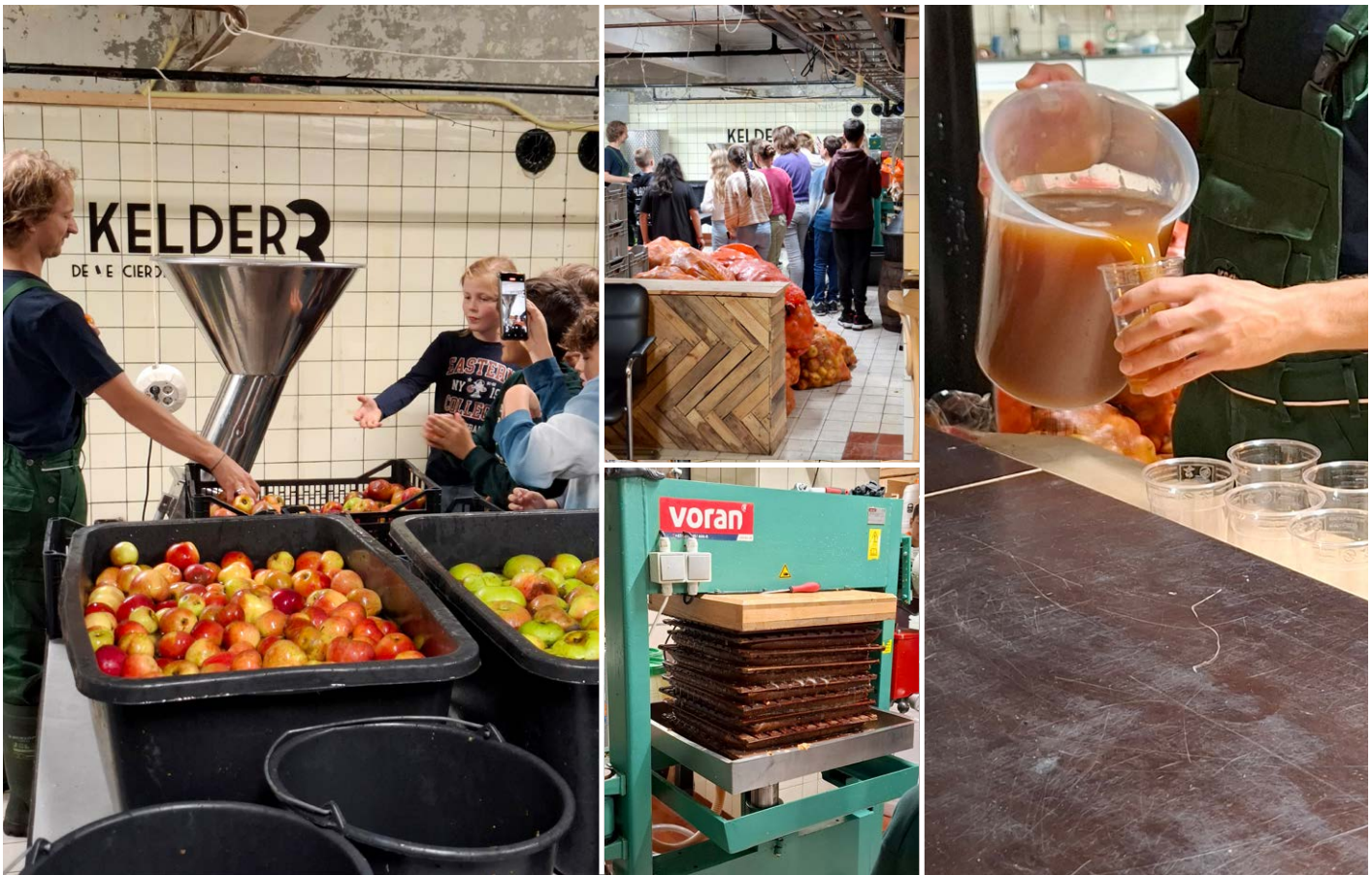
Jeroen maakte gelijk een grote poster met een collage van de conceptschetsen. Die hangt al trots aan de muur op onze afdelingen en op het CLD. We kijken vol verwachting uit naar de eindpresentaties!

Stopmotion Allseas

Stopmotion Waterwerkers

Vercierderij, een bedrijf dat appelcider produceert, is opdrachtgever van het eerste project voor de atheneum-technasiumbrugklassen. Appelballen, papier, etiketten, ijshoorntjes of een puzzel, het zijn een paar voorbeelden van de vele ideeën die leerlingen hebben getest of het gemaakt kan worden van appelpulp.

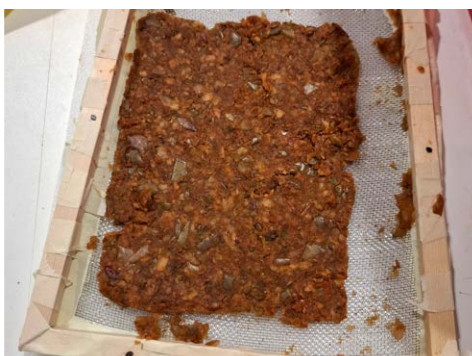
Hilline van Bruggen, docent Onderzoek en Ontwerpen (O&O), technator

Tijdens het productieproces van appelcider blijft er een aanzienlijke hoeveelheid appelpulp over dat momenteel niet gebruikt wordt. Dat is niet alleen zonde van de grondstoffen maar dit past ook niet binnen de duurzame bedrijfsvoering van Vercierderij. De opdracht aan de leerlingen is om de appelpulp een duurzame en innovatieve bestemming te geven.

Om van dichtbij te zien hoe het bedrijf appelcider produceert en waar in het proces de appelpulp ontstaat, is per team één teamlid op excursie gegaan naar het bedrijf

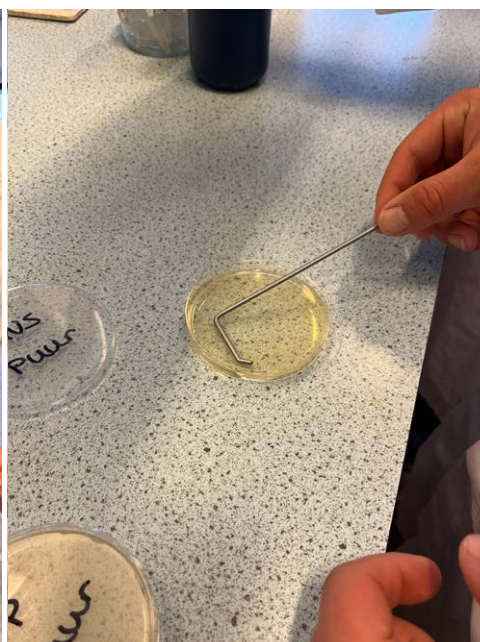
dat gevestigd is in de Van Nelle Fabriek in Rotterdam. Het was een mooi en leerzaam bezoek waarbij de leerlingen een handje konden helpen bij het productieproces. Na afloop van het persen van de appels mocht het verse appelsap geproefd worden en werd uitgelegd hoe er van de versgeperste appelsap appelcider wordt gemaakt.

Een flinke voorraad appelpulp is meegenomen naar school, waarna de leerlingen ideeën hebben uitgewerkt en volop innovatieve ideeën getest hebben om de appelpulp een nieuwe bestemming te geven.

Locatie Molenhuispad

Update van de Meesterproef

Welke bacteriën groeien in drinkwaterflessen? Hoe ziet de spoorwegovergang van de toekomst eruit? Of hoe kan Defensie een elektriciteitsvoorziening opzetten in moeilijk begaanbare gebieden? De meesterproefleerlingen vertellen er alles over bij hun eindpresentaties op donderdag 20 maart 2025.

Thera Huijsmans, docent Onderzoek en Ontwerpen (O&O)

Begin dit schooljaar zijn de technasiumleerlingen in 5-havo en 6-vwo begonnen met hun eindexamenopdracht voor het vak Onderzoek & Ontwerpen (O&O): de Meesterproef. Ieder team werkt aan een eigen project, dat zij zelf opgesteld hebben in overleg met hun opdrachtgever.

In 5-havo werken Alwin, Chayim, Ivo en Joep voor Defensie aan een mobiele elektriciteitsvoorziening voor moeilijk bereikbare gebieden. Bas, Elaya, Lieve en Maaïke werken voor kringloopwinkel Leuke Boel aan een nieuwe inrichting voor de kledingafdeling. De winkel wil meer klanten trekken in de doelgroep van 12-18 jaar, aan de leerlingen de taak om dit te verwerken in het ontwerp. Voor het dagbehandelcentrum in het Reinier de Graaf Gasthuis werken Bao Xing, Kim, Renske en Zoë aan een nieuwe inrichting van de wachtkamer voor kinderen van 0 tot 6 jaar. Om goed aan te sluiten op de doelgroep hebben de leerlingen onder andere onderzoek gedaan naar de interesses van kleuters.

In 6-vwo doen Boaz, Florine, Hugo en Thomas in opdracht van Wageningen University & Research onderzoek naar de bacteriegroei in veelgebruikte drinkflessen van plastic, glas en roestvrij staal. Bette, Iris, Tristan en Tygo onderzoeken voor DSM-Firmenich of het bierbrouwproces verduurzaamd kan worden door een reststroom uit de horeca (in dit geval aardappelschillen) te verwerken in het proces. Anna-Ruth, Josyne, Juliëtte en Manon doen onderzoek naar een door Capri Hartrevalidatie opgezette slaapcursus voor hartpatiënten. Zij onderzoeken wat de invloed van de slaapcursus is op het welzijn van de cliënten. Jade, Jette, Kyra en Wendy ontwikkelen een draagmiddel voor Maatje Pop. De uitdaging is om een draagmiddel te ontwerpen dat gebruikt kan worden door de doelgroep: ouderen met dementie. Het laatste team (Bente, Daan, Lisa en Marten) werkt in opdracht van ProRail aan het ontwerp van een nieuwe en veiligere spoorwegovergang, waarbij de uitdaging is om insluiting op de overweg te voorkomen.

Meesterproefpresentaties

We nodigen u uit om de Meesterproefpresentaties op donderdag 20 maart 2025 bij te wonen in de aula van het Molenhuispad. De havo presenteert van 10:00 - 11:30 uur, het vwo van 12:30 - 15:30 uur. Voor vragen kunt u contact opnemen met technator@chrylceumdelft.nl

Mythische figuren als Cerberus, Apkallu, Ammit en de Cycloop: het zijn figuren die je zomaar tegen kan komen op de nieuwe tentoonstelling Monsters en Mythische wezens. Onze GymTech-leerlingen ontwerpen interactieve museumonderdelen om deze mythische figuren beter te leren kennen.

Niels van den Burg, docent Onderzoek en Ontwerpen (O&O), technator

Het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden heeft naast de vaste tentoonstelling regel-

matig wisselende tentoonstellingen. Op dit moment wordt er een nieuwe tentoonstelling ontwikkeld: Monsters & Mythische wezens waarin de museumbezoeker bekende en onbekende mythische figuren uit de geschiedenis leert kennen aan de hand van objecten uit de museumcollectie. De brugklasleerlingen in de gymnasium-technasiumbrugklas hebben in hun eerste O&O-project een interactief element ontworpen om de museumbezoekers kennis te laten maken met een van deze mythische wezens.

In teams van vier leerlingen hebben de leer-

lingen een ontwerp gemaakt. Verschillende ontwerpen werden gebouwd en getest in de technasiumruimte op het Molenhuispad. Op vrijdag 29 november werd het project afgesloten met de presentatie van alle ontwerpen. Alle groepen kregen de kans om hun ontwerp en prototype te demonstreren aan een jury bestaande uit de projectleider tentoonstellingen, de vormgever van de nieuwe tentoonstelling en de educatief medewerker van het RMO. De ideeën worden als inspiratie meegenomen in de verdere ontwikkeling van de tentoonstelling. Wie weet zijn ze binnenkort te zien in het museum!

Locatie Hof van Delft

Oudervoorstelling 'In gesprek met je puber'

Op dinsdagavond 5 november waren ongeveer 50 ouders van het CLD Hof van Delft aanwezig bij een interactieve oudervoorstelling van de theatergroep Playback.

Tim van Haeften, teamleider onderbouw mavo 1-2, havo 1-2-3

Het in gesprek gaan met je puberende kind

over verschillende onderwerpen die bij hen spelen, is een flinke uitdaging. Deze uitdaging kwam in verschillende scènes op het podium naar voren. Ontzettend leuk om te zien hoe ouders deze herkenbare gesprekken met elkaar aanpakken en hierover zelf ook met elkaar in gesprek gaan.

Een erg succesvolle en voor herhaling vatbare avond!

Locatie Molenhuispad

Vaardigheidstraining klas 3

De 3e klassen havo- en vwo-technasium hebben de afgelopen periode hard gewerkt aan het project 'Het huis van je leven'. Om de maquettevaardigheden van de leerlingen te verbeteren, hebben ze zich in de workshopweek verdiept in het werken met de lasersnijder en de 3D-printer.

Anne van den Brand, *docent Onderzoek en Ontwerpen (O&O)*

Ze hebben geleerd schaaltekeningen te maken in Adobe Illustrator om deze vervolgens uit hout te laten snijden met de lasersnijder. Daarnaast hebben ze gewerkt met 3D-software zoals SketchUp en Onshape, wat nodig is om gebruik te maken van de 3D-printer. Een aantal klassen heeft hierbij hulp gekregen van studenten Industrieel Productontwerpen (Haagse Hogeschool). De uitkomst van deze workshops is een aan-

tal prachtige kersthuisjes waar een waxinelichtje achter geplaatst kan worden.

De leerlingen zetten de geleerde vaardigheden in om voor het lopende O&O-project ('Het huis van je leven') een communicatieve en gedetailleerde maquette te maken. De maquettes zijn aan het publiek getoond op een presentatiemarkt.

Locatie sc Delfland Inzet stewards

Sinds jaar en dag werken we bij sc Delfland met de inzet van stewards. Als steward leer je om andere leerlingen aan te spreken op hun gedrag. We vinden dit een belangrijk onderdeel van de opleiding en het past prima onder de doelstellingen van 'Burgerschap'.

Gerrit Kühne, *locatiemanager*

Hoe dan?

Alle leerlingen krijgen jaarlijks een instructie over de aanwezigheid van stewards. In klas 1 en klas 2 krijgen de leerlingen tijdens de eerste schoolweken instructie over wat er van hen verwacht wordt als ze worden aangesproken door een steward. Meestal gebeurt

dat als een leerling iets op de grond heeft gegooid. Een steward kan je dan vragen om de rommel in de vuilnisbak te gooien. In klas 3 krijgen de leerlingen uitgebreid instructie hoe ze moeten optreden als steward. Wat wordt er van ze verwacht? Hoe spreek je de ander aan? Wat doe je als er een conflict ontstaat? Allemaal zaken waar je veel van kunt leren.

Om dit te leren moeten leerlingen zich veilig voelen en kunnen terugvallen op docenten of andere begeleiders die een oogje in het zeil houden.

Wat levert het op?

Voor de leerlingen die steward zijn, is het

reuze spannend. Elkaar aanspreken is best lastig, maar tijdens de training is er ingehamerd hoe je een andere leerling moet aanspreken en hoe je precies vraagt om bijvoorbeeld iets op te rapen. Eigenlijk werkt dat (bijna) altijd en daar krijgt het zelfvertrouwen van de stewards een enorme boost van. De eerste dag is best griezelig, maar daarna gaat het steeds beter en gaan de stewards vol zelfvertrouwen aan de slag. Na iedere pauze volgt een evaluatiegesprekje. Wat ging goed en wat kan er nog verbeterd worden. Aan het einde van de week krijgen de stewards een tegoedbon uitgereikt voor een consumptie in de kantine en zit de klus erop. Met het stewardprogramma wordt op zeer positieve wijze gewerkt aan het wederzijds respect tussen leerlingen onderling en tussen leerlingen en personeel. Daarnaast blijft de school tijdens de pauzes schoon en netjes. Daardoor is corvee na de pauze (bijna) niet meer nodig.

Mooi toch?

We willen toch allemaal een schone, rustige en respectvolle school?

Nieuws van de Gebedsgroep

We zijn eind november samengekomen met een mooie groep bidders. Meer dan de helft van de deelnemers is nieuw, en daar zijn we ontzettend dankbaar voor. De groep bestaat nu uit zo'n 25 ouders en verzorgers.

Via de e-mail en de QR-code hebben we meerdere gebeden en dankpunten ontvangen. Deze hebben we bij de Here God gebracht, in het vertrouwen dat Hij dezelfde is als de God die in Jeremia 32:17 wordt beschreven:

"Heer, HEER, U hebt de hemel en de aarde gemaakt door Uw grote kracht en uitgestrekte arm. Voor U is niets onmogelijk."

Gebedspunten & aanmelden

Wil je gebedspunten delen, je aanmelden voor de gebedsgroep, of voor de

CLD-jongerengroep Impact? Stuur ons dan een e-mail via gebedsgroep-mhp@chrlyceumdelft.nl of gebruik de QR-code. Als je aangeeft mee te willen bidden, ontvang je meer informatie over de data en tijden van onze (gebeds)bijeenkomsten.

Daarnaast is er op 18 januari 2025 van 10.00 tot 13.00 uur Open Huis, en tijdens deze dag bemannen Impact en de Ouder-gebedsgroep een stand in lokaal 106 op het Molenhuispad.

<https://tinyurl.com/gebedspunten>

Wie: Christelijke leerlingen
Wat: Brood - Bidden - Bijbel
Waar: Lokaal 123
Wanneer: Maandag - grote pauze

Contactpersonen: Mw. Kleine en mw. Bouwmeester

Agenda

Kijk regelmatig even op onze website bij de locatie van uw kind. U vindt daar bij het menu-onderdeel **ouders** op de pagina **agenda** informatie met betrekking tot ouderavonden, rapportuitreikingen, proefwerkweken etc. Ook de vakanties kunt u vinden bij dit onderdeel, op de pagina **vakanties**. In het geval u bijzonder verlof wilt aanvragen, gebruikt u dan het daartoe bestemde digitale formulier **bijzonder verlof**, dat eveneens bij het onderdeel **ouders** is opgenomen.

Contact

Wij zijn geïnteresseerd in uw mening. Indien u suggesties of opmerkingen over de inhoud van het bulletin heeft, dan kunt u die per e-mail kenbaar maken aan Monique Radder: (m.radder@scodelft.nl).

CLD

Christelijk Lyceum Delft

onderdeel van SCO Delft e.o.

E info@chrlyceumdelft.nl

I www.chrlyceumdelft.nl

